

	<p style="text-align: center;">Чхайло Микола Борисович доцент кафедри теорії та методики спорту Навчально-наукового інституту фізичної культури Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка</p>
Науковий ступінь	
Учене звання	доцент
Контакти	nikchkh@gmail.com
Освіта	<ul style="list-style-type: none"> • У 1990 році Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка за спеціальністю «Фізичне виховання» кваліфікація: вчитель фізичної культури і звання вчителя середньої школи». • У 2018 р Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. спеціальність: «Науки про освіту» кваліфікація: викладач університетів та вищих навчальних закладів.
Викладає навчальні дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Спортивні та рухливі ігри з методикою викладання 2. Паралімпійський спорт 3. Теорія дитячого та юнацького спорту 4. Навчальна практика (тренерська) 5. Спортивні ігри та методика викладання.
Профіль в ORCID	https://orcid.org/0000-0002-7368-5202
Профіль у Google Scholar	https://scholar.google.com.ua/citations?user=IbOIbiUAAAAJ&hl=uk
Профіль у ResearchGate	
Профіль у Scopus	
Профіль у Web of Science	https://www.webofscience.com/wos/author/record/AEL-4171-2022
Сфера наукових інтересів	<ul style="list-style-type: none"> • тренерська діяльність, теорія спорту , підготовка спортсменів до змагальної діяльності; • особливості підготовки спортсменів з порушенням зору у футболі, оптимізація процесу підготовки паралімпійців.
Нагороди та відзнаки	<ul style="list-style-type: none"> • Нагороджений нагрудним знаком МОН України «Відник освіти України» (2007); • Почесна відзнака Федерації футболу України «за заслуги» III ступеня (2008); • Відзнака Федерації футболу України (2017); • Подяка Сумського міського голови (2019); • Подяка голови Сумської обласної державної адміністрації (2023); • Заслужений працівник фізичної культури і спорту України 2016 р. • Заслужений тренер України з футболу серед спортсменів з

	вадами зору, 2007 р
Обов'язки та доручення •	<ul style="list-style-type: none"> • Член виконавчого комітету Федерації спорту сліпих України Сприяє розвитку паралімпійського руху в Україні Розробляє та затверджує календарний план спортивних заходів федерації, забезпечує їх підготовку. Надає соціальні послуги членам Федерації, надає допомогу ветеранам спорту (2016). • Член футбольного підкомітету IBSA. Відповідає за розвиток футболу для сліпих та слабоворих, включаючи правила та положення, календар та все інше, що необхідно для успіху спорту (2021). • Член редакційної колегії наукового видання: Журнал «Олімпійський та паралімпійський спорт» Свідectво про державну реєстрацію: Серія КВ No 25404-15344Р від 15.02.2023 року. Член комісії з якості освіти. • Член ректората СумДПУ імені А.С. Макаренка. • Член вченої ради СумДПУ імені А.С. Макаренка. • Член вченої ради ННІФК СумДПУ імені А.С. Макаренка головного тренера збірної України з футзалу серед спортсменів з порушенням зору (2016). • З 2002 року головний тренер національної збірної команди України з футзалу серед атлетів з порушенням зору. • Підготував 12 заслужених майстрів спорту України, 20 майстрів спорту міжнародного класу, 20 майстрів спорту України.
Публікації за останні 5 років	
Наукові статті у виданнях Scopus та Web of Science Core Collection	<p>1. Vita Vorona, Serhii Lazorenko, Hanna Dovhopolova, Anatoliy Ratov, Mykola Chkhailo. The hematological parameters of Ukrainian national women's wrestle team before the competition. <i>International Journal of Applied Exercise Physiology</i> (IJAEP), 2020. Vol. 9 (6). P. 160–165,. Doi: 10.26655/IJAEP.2020.6.1 https://search.proquest.com/openview/73b368fee49e28cc3dd3f51d610868ae/1?pq-origsite=gscholar&cbl=2045597</p> <p>2. Liannoï M., Dyshko O., Melnyk S., Chckailo M., Hrybinichenko A., Liakh, M., Illiashenko, A. Modern sports as an effective means of developing motor skills and the formation of applied skills in higher education <i>Laplage em Revista (International)</i>, 2021. vol.7 (Extra B). p.568–574 . https://doi.org/10.24115/S2446-622020217Extra-B972p.568-574</p>
Статті у виданнях, затверджених як фахові наукові видання України категорії «Б», закордонних виданнях	<p>1. Скрипка І.М. Чхайло М.Б. Особливості використання засобів боротьби дзюдо в загальноосвітніх спеціальних школах-інтернатах для дітей з вадами слуху. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. праць / За ред. О. В. Тимошенка. – К. : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова. 2020. Вип. 3 К (123). С. 394-399. http://repository.vsau.org/getfile.php/24263.pdf</p> <p>2. Лазоренко С.А., Лазоренко С.С., Чхайло М.Б., Коломієць А.Я. <u>Оптимізація тренувального процесу щодо розвитку силових показників у юніорів засобами армспорту</u>. <i>Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка</i>.</p>

Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини, 2021. Вип. 22, С. 44–49.

<http://visnyk-sport.kpnu.edu.ua/article/view/242990/241287>

3. Лазоренко С.А., **Чхайло М.Б.**, Лазоренко С.С. Хронологія давньогрецьких Олімпійських ігор у світлі сучасного аналізу історичної інформації. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 2021, №7 (111). С. 211-221

4. Кулик Н., Скрипка І., **Чхайло М.** Прояви сегментів та тренувального навантаження в триатлоні. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Вип. 10 (166) (Серія: Педагогічні науки) / Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка ; голов. Ред. М. О. Носко. Чернігів : НУЧК, 2021. С. 75-83*

5. Лазоренко С, Балашов Д, **Чхайло М**, Бугаєнко Т. [Підвищення рівня адаптаційних можливостей дітей-веслярів на байдарках та каное середнього та старшого шкільного віку.](#) *Наука і техніка.* № 5(5). 2022. С. 314-327.

6. Максименко Л.М., Солоненко Є.В., **Чхайло М.Б.** Психологічна підготовка стрільців із лука у підготовчому періоді спортивних тренувань. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт).* Випуск 3(К) 147. 2022. С. 247-252.

7. Павленко І.О., **Чхайло М.Б.**, Скачедуб Н.М. Науково методичні засади застосування електронних навчально-методичних посібників із видів спорту у професійній підготовці майбутніх фахівців фізичної культури. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт).* Випуск 3(К) 147. 2022. С. 310-316

8. Максименко Л.М., **Чхайло М.Б.** Лапицький В.О. Мигаль М. Обґрунтування доповненої програми для покращення техніко-тактичної підготовленості футболістів 15-16 років у річному циклі *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 2022, №6(120). С. 76-78

9. Лазоренко С. А., Чхайло М. Б., Шумаков О. В., Левченко А. О. Планування тренувального процесу триатлоністів з урахуванням кліматичних особливостей регіону. *Науковий журнал. Олімпійський та паралімпійський спорт.* 2023. № 3. С. 23-26. DOI 10.32782/olimpstu/2023.3.6

10. Лазоренко С.А, Чхайло М.Б., Власенко А. Атлетичне пластичне образотворче мистецтво у роботах античних скульпторів. *Освіта. Інноватика. Практика.* 2023. 11(7), 64–70

11. Лазоренко С.А, Чхайло М.Б, Коломієць А.Я. Військове мистецтво і фізична культура та їх значення у житті народів що населяли Україну в докиївську історичну добу. *Педагогічні науки:*

теорія, історія, інноваційні технології, 2023, № 1 (125). С. 320-333.

Статті у закордонних виданнях

1. Скрипка І.М, **Чхайло М. Б.**, Кравченко І.М., Гладов В.В., Лапицький В.О.. Фізичне виховання та спорт, як засіб інтеграції людей з особливими потребами в повноцінне суспільне життя та аналіз їх спортивних досягнень *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology, VII (37), Issue: 223, 2020 Feb 59-63s.*

<https://doi.org/10.31174/SEND-HS2020-223VIII37-14>

1. Тонкопей Ю. Л., Максименко Л. М., **Чхайло М. Б.**, Удовиченко В. О.. Щодо впливу оздоровчого туризму на функціональний стан організму студентів першого року навчання. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology, VII (37), Issue: 223, 2020 Feb 66-69 s.*

2. Скрипка І.М, **Чхайло М.Б.** Інтегральна підготовки спортсменів, які спеціалізуються у гірському бігу. *Збірник наукових праць АООГ. Бухарест, 2020. Т.5. С.104-108.*

3. Савченко С., Скрипка І., **Чхайло М.**, Кравченко І., Гладов В., Відновлювальні засоби у підготовці футболістів збірної України з футзалу серед спортсменів з порушенням зору. *Science and Education a New Dimension. Natural and Technical Sciences, 2021. IX (32), Issue: 255. P. 17–20.* https://www.seanewdim.com/uploads/3/4/5/1/34511564/nattech_ix_255_32.pdf

4. Гарінов, О., Скрипка, І., **Чхайло, М.** Вплив розробленого комплексу спеціальних вправ на рівень фізичної та технічної підготовки дзюдоїстів з вадами слуху. *Scientific Collection «InterConf» : with the Proceedings of the 3 rd International Scientific and Practical Conference «Current Issues and Prospects for the Development of Scientific Research» (August 19-20, 2021). Orléans, France: Epi, (71). 2021, С. 404 –411.* <https://doi.org/10.51582/interconf.19-20.08.2021.038>

5. Скрипка І., **Чхайло М.Б.** Розвиток швидкісно-силових якостей юних каратистів. *Science and education: problems, prospects and innovations : VIII «Fundamental and applied research in the modern world» 17-19 березня 2021. Бостон, США, 2021 С. 844–849.* <https://sci-conf.com.ua/viii-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-fundamental-and-applied-research-in-the-modern-world-17-19-marta-2021-goda-boston-ssha-arhiv/>

6. Скрипка І. М., Чхайло М. Б., Мурачова Н.В. Аналіз результатів змагальної діяльності в жіночій боротьбі. Світ наукових досліджень. Випуск 27: матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції м. Ополе, Польща, 22-23 лютого 2024 р. 2024. С.169-176. https://drive.google.com/file/d/1ZQuaoZIFKNKyaEgi-vRy4sw9oUje0Sob/view?usp=drive_link

Монографії та розділи у монографіях

1. Skripka I., Danilchenko A. **Chkhaylo N.** Удосконалення фізичної підготовки юних спортсменів у кінному спорті. *Theoretical and scientific foundations of pedagogy and education: collective monograph / Kazachiner O., Boychuk Y., etc. International Science Group./Available at*

	<p>: Boston. 2022. 244-266 с. DOI 10.46299/ISG.2022.MONO.PED.1\</p> <p>2. Павленко І.О., Чхайло М.Б., Науково-методичні засади впровадження інноваційних технології навчання рухових дій у професійну підготовку майбутніх фахівців фізичної культури <i>Moderní aspekty vědy: XXIV. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2022. С. 286-297.</i></p>
Навчально-методичні посібники	<p>1. Лазоренко С.А., Чхайло М.Б. Навчальний посібник: Олімпійський спорт у запитаннях і відповідях. СумДПУ, 2019. 140 с.</p> <p>2. Лапицький В.О., Чхайло М.Б., Кулик Н.А. Тренерська практика в системі ДЮСШ : навчально-методичний посібник з тренерської практики з дисциплін «Теорія та методика обраного виду спорту». Видання 2-ге з доповненням. Суми, ФОП. Цема С.П., 2023. 120 с.</p> <p>3. Лапицький В.О., Чхайло М.Б., Кулик Н.А. Підготовка воротаря у хокеї на траві: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 017 Фізична культура і спорт, галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2023. 92 с.</p>
Методичні рекомендації	<p>1. Лапицький В.О., Чхайло М.Б., Бермудес Д.В. Програма державного атестації з теорії фізичної культури та обраного виду спорту (за освітнім кваліфікаційним рівнем бакалавр) спеціальності 017 ФКіС. Суми. 2021. 38 с.</p> <p>2. Лапицький В.О., Чхайло М.Б., Бермудес Д.В. Програма державного атестації з теорії фізичної культури та обраного виду спорту (за освітнім кваліфікаційним рівнем бакалавр) спеціальності 017 ФКіС. Суми. 2021. 38 с.</p> <p>3. Кисельов В.О., Лапицький В.О., Чхайло М.Б. Використання тренажерів у волейболі: методичні рекомендації. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2023. 36с.</p>
Керівник студентських і учнівських наукових робіт	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Керівництво студентам до участі у конкурсі студентських робіт СумДПУ імені А.С. Макаренка з галузі знань 017 Фізична культура і спорт 2023 рік (взяв участь у II турі конкурсу).</i>
Захоплення	Активний відпочинок, перегляд футбольних матчів.